**Európsky parlament**
2024-2029

**PRIJATÉ TEXTY**

# P10_TA(2025)0335

## Vojenská mobilita

### Uznesenie Európskeho parlamentu zo 17. decembra 2025 o vojenskej mobilite (2025/2090(INI))

*Európsky parlament*,

– so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej hlavy XVII, VI a XVI,

– so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, najmä na jej hlavu V,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1679 z 13. júna 2024 o usmerneniach Únie pre rozvoj transeurópskej dopravnej siete, o zmene nariadenia (EÚ) 2021/1153 a nariadenia (EÚ) č. 913/2010 a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 1315/2013[1],

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153 zo 7. júla 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj na prepájanie Európy a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1316/2013 a (EÚ) č. 283/2014[2],

– so zreteľom na závery Európskej rady, najmä na závery z 26. júna 2025, 6. marca 2025, 21. a 22. marca 2024, 14. a 15. decembra 2023, 29. a 30. júna 2023, 15. decembra 2022 a 30. a 31. mája 2022,

– so zreteľom na závery Rady, najmä na závery zo 6. decembra 2024, 18. novembra 2024, 13. júna 2024, 27. mája 2024, 24. októbra 2023, 24. januára 2022 a 22. januára 2018,

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 10. novembra 2017 s názvom Zlepšovanie vojenskej mobility v Európskej únii (JOIN(2017)0041),

---

1 Ú. v. EÚ L, 2024/1679, 28.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1679/oj.

2 Ú. v. EÚ L 249, 14.7.2021, s. 38, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1153/oj.

– so zreteľom na vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2021/1328 z 10. augusta 2021, ktorým sa špecifikujú požiadavky na infraštruktúru uplatniteľné na niektoré kategórie opatrení v oblasti infraštruktúry s dvojakým použitím podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1153[3],

– so zreteľom na spoločnú správu Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 24. septembra 2021 o vykonávaní akčného plánu v oblasti vojenskej mobility od októbra 2020 do septembra 2021 (JOIN(2021)0026),

– so zreteľom na Strategický kompas pre bezpečnosť a obranu – za Európsku úniu, ktorá chráni svojich občanov, hodnoty a záujmy a prispieva k medzinárodnému mieru a bezpečnosti, ktorý Rada prijala 21. marca 2022,

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 10. novembra 2022 s názvom Akčný plán v oblasti vojenskej mobility 2.0 (JOIN(2022)0048),

– so zreteľom na spoločnú správu Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 13. novembra 2023 o vykonávaní akčného plánu v oblasti vojenskej mobility 2.0 od novembra 2022 do októbra 2023, (JOIN(2023)0037),

– so zreteľom na spoločné oznámenie Komisie a vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 28. mája 2025 o strategickom prístupe Európskej únie k čiernomorskému regiónu (JOIN(2025)0135),

– so zreteľom na podpornú štúdiu Komisie, ktorá bola uverejnená v roku 2024, o potrebách adaptácie na zmenu klímy a cezhraničných investícií na realizáciu siete TEN-T,

– so zreteľom na spoločnú správu Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 20. marca 2025 o vykonávaní akčného pláne v oblasti vojenskej mobility 2.0 (JOIN(2025)0011),

– so zreteľom na bielu knihu Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku z 19. marca 2025 s názvom spoločná biela kniha o európskej obrannej pripravenosti 2030 (JOIN(2025)0120),

---

[3] Ú. v. EÚ L 288, 11.8.2021, s. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/1328/oj.

– so zreteľom na revidovanú prílohu II k Vojenským požiadavkám na vojenskú mobilitu v rámci Únie a mimo nej, ktorú prijala Rada 18. marca 2025 (ST 6728/25 ADD1),

– so zreteľom na výročné správy Európskej obrannej agentúry z rokov 2022, 2023 a 2024, ako aj na jej správy o vojenskej mobilite z marca 2018 a 26. januára 2024,

– so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov 04/2025 z 5. februára 2025 s názvom Vojenská mobilita EÚ – Nedosiahla sa plná rýchlosť pre nedostatky v návrhu a prekážky na trase,

– so zreteľom na správu Sauliho Niinistöa z 30. októbra 2024 s názvom Spoločne vo väčšom bezpečí: Posilnenie civilnej a vojenskej pripravenosti a pohotovosti Európy,

– so zreteľom na vyhlásenie o vojenskej mobilite, ktoré z 27. mája 2025 vydali ministri dopravy Bulharska, Česka, Estónska, Fínska, Maďarska, Islandu, Lotyšska, Litvy, Nórska, Poľska, Rumunska a Slovenska,

– so zreteľom na desiatu správu z 10. júna 2025 o pokroku vo vykonávaní spoločného súboru návrhov schválených Radou EÚ a Severoatlantickou radou 6. decembra 2016 a 5. decembra 2018,

– so zreteľom na komuniké zo samitu vo Vilniuse, ktoré vydali hlavy štátov a predsedovia vlád členských krajín NATO, ktorí sa zúčastnili na zasadnutí Severoatlantickej rady 11. júla 2023 vo Vilniuse, a na vyhlásenie zo samitu vo Washingtone, ktoré vydali hlavy štátov a predsedovia vlád členských krajín NATO, ktorí sa zúčastnili na zasadnutí Severoatlantickej rady NATO 10. júla 2024 vo Washingtone,

– so zreteľom na tri spoločné vyhlásenia o spolupráci medzi EÚ a NATO podpísané predsedami Európskej rady a Komisie, ako aj generálnym tajomníkom NATO 10. januára 2023, 5. decembra 2018 a 6. decembra 2016,

– so zreteľom na návrh Komisie z 19. marca 2025 na nariadenie Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj bezpečnostnej akcie pre Európu posilnením európskeho obranného priemyslu (SAFE) (COM(2025)0122),

– so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/1058 a (EÚ) 2021/1056, pokiaľ ide o osobitné opatrenia na riešenie strategických výziev v rámci strednodobého preskúmania (COM(2025)0123), ktorý Komisia predložila 1. apríla 2025,

– so zreteľom na návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2021/694, (EÚ) 2021/695, (EÚ)

2021/697, (EÚ) 2021/1153, (EÚ) 2023/1525 a 2024/795, pokiaľ ide o stimulovanie investícií do obrany v rozpočte EÚ na účely vykonávania plánu ReArm Europe (COM(2025)0188), ktorý Komisia predložila 22. apríla 2025,

– so zreteľom na svoje uznesenie z 2. apríla 2025 o vykonávaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky – výročná správa za rok 2024[4],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 12. marca 2025 o bielej knihe o budúcnosti európskej obrany[5],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. januára 2024 o vypracovaní komplexnej európskej stratégie pre prístavy[6],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 5. mája 2022 o vplyve nezákonnej vojenskej agresie Ruska voči Ukrajine na odvetvie dopravy a cestovného ruchu EÚ[7],

– so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júla 2021 o spolupráci medzi EÚ a NATO v kontexte transatlantických vzťahov[8],

– so zreteľom na svoje uznesenie z 11. decembra 2018 o vojenskej mobilite[9],

– zo zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na spoločné schôdze Výboru pre bezpečnosť a obranu a Výboru pre dopravu a cestovný ruch podľa článku 59 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na správu Výboru pre bezpečnosť a obranu a Výboru pre dopravu a cestovný ruch (A10-0242/2025),

A. keďže útočná vojna Ruska proti Ukrajine opätovne upriamila pozornosť na vojenskú mobilitu, pričom zdôraznila naliehavú potrebu uľahčiť rýchly cezhraničný pohyb jednotiek, vybavenia a prostriedkov v celej EÚ s cieľom posilniť odrádzanie a obranu;

B. keďže nestabilná situácia a meniace sa geopolitické krízy v rôznych regiónoch sveta by si vyžadovali, aby EÚ a jej členské štáty v koordinácii s NATO boli pripravené reagovať na prípadné akty

---

4 Prijaté texty, P10_TA(2025)0058.
5 Prijaté texty, P10_TA(2025)0034.
6 Ú. v. EÚ C, C/2024/5716, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5716/oj.
7 Ú. v. EÚ C 465, 6.12.2022, s. 164.
8 Ú. v. EÚ C 99, 1.3.2022, s. 105.
9 Ú. v. EÚ C 388, 13.11.2020, s. 22.

agresie alebo rôzne druhy kríz na všetkých svojich vonkajších hraniciach;

C. keďže členské štáty, ktoré majú spoločné vonkajšie hranice s Ruskom alebo Bieloruskom, ako aj tie, ktoré susedia s Ukrajinou, a ktorých vzdušný priestor narúša Rusko, sú vystavené priamej bezpečnostnej hrozbe, najmä vzhľadom na varovania západných bezpečnostných služieb, že Rusko by mohlo v krátkodobom horizonte zaútočiť na EÚ;

D. keďže vojenská mobilita je základným faktorom umožňujúcim spoločnú európsku bezpečnosť a obranu a bola označená za kľúčový faktor v prioritách EÚ v oblasti rozvoja spôsobilostí (CDP) na rok 2023;

E. keďže odolnosť, odstrašovanie a rýchlosť vojenských presunov v Európe sa v súčasnosti stali základnou podmienkou dôveryhodnosti európskej obrany; keďže vojenská mobilita v EÚ výrazne posilňuje bezpečnosť a odolnosť 27 členských štátov, a to aj proti čoraz častejším sabotážam namiereným proti kritickej infraštruktúre a nárastu hybridných hrozieb, za predpokladu, že je možné plne využiť jej potenciál;

F. keďže je potrebné vynaložiť značné úsilie na zlepšenie regionálnych dopravných spojení a posilnenie celoeurópskej siete spájajúcej krajiny EÚ od Fínska a pobaltských štátov na severe až po Pyrenejský polostrov na juhu; keďže rozvoj súdržnej infraštruktúry vojenskej mobility v štyroch prioritných koridoroch vojenskej mobility EÚ by bol nevyhnutný na nasadenie a dodávanie jednotiek a vojenského vybavenia v krátkom čase a vo veľkom rozsahu železničnou, cestnou, vodnou, námornou a leteckou dopravou vtedy a tam, kde je to potrebné, pričom by sa zabezpečila jej funkcia dvojakého použitia na zachovanie fungovania základných civilných dodávateľských reťazcov;

G. keďže vojenská mobilita je prioritou spolupráce medzi EÚ a NATO a prostredníctvom zosúladeného prístupu musí umožňovať presun spojeneckých síl tak v čase mieru, ako aj v čase krízy alebo vojny; keďže posilnenie interoperability v rámci EÚ, s NATO a s partnermi, ako je Ukrajina, má zásadný význam pre kolektívnu obranu; keďže s cieľom dosiahnuť strategické ciele partnerstva EÚ a NATO je na transformáciu technickej spolupráce na spoločnú strategickú víziu potrebné silné vedenie a koordinované riadenie, čím sa posilní mobilita ako nástroj súdržnosti a kolektívnej bezpečnosti;

H. keďže stála štruktúrovaná spolupráca (PESCO) zohráva kľúčovú úlohu pri posilňovaní a zosúlaďovaní obranných spôsobilostí EÚ, čím sa znižuje závislosť od strategických faktorov, ako je napríklad vojenská mobilita;

I. keďže EÚ pracuje na podpore prepojenosti s regionálnymi partnermi a kandidátskymi krajinami;

J. keďže obranná priemyselná základňa EÚ trpí zraniteľnosťou vrátane nadmerného spoliehania sa na dovoz z krajín mimo EÚ, fragmentovanej výroby a dodávok, nedostatočných investícií a obmedzenej výrobnej kapacity; keďže v európskej stratégii hospodárskej bezpečnosti sa zdôrazňuje význam znižovania strategických závislostí a ochrany kritických technológií a aktív s cieľom chrániť suverenitu a konkurencieschopnosť EÚ;

K. keďže v záveroch Európskej rady zo 6. marca 2025 sa zdôraznilo, že Únia sa musí stať „suverénnejšou, zodpovednejšou za svoju vlastnú obranu a lepšie vybavenou, aby mohla konať a samostatne riešiť bezprostredné a budúce výzvy a hrozby“, čím sa opätovne potvrdila potreba znížiť vonkajšiu závislosť a konsolidovať európsku obrannú technologickú a priemyselnú základňu (EDTIB);

L. keďže v rámci iniciatívy SAFE, ktorú Rada prijala 27. mája 2025, sa poskytuje až 150 miliárd EUR na podporu spoločného obstarávania, rozširovania priemyslu a výroby súvisiacej s obranou v rámci EÚ, čím sa vytvára strategická príležitosť uviesť do praxe zásadu európskej preferencie a zabezpečiť, aby finančné prostriedky EÚ posilňovali európsky priemysel namiesto posilňovania vonkajšej závislosti;

M. keďže nástroj na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom spoločného obstarávania[10] (EDIRPA) a Program pre európsky obranný priemysel (EDIP) môžu zohrávať dôležitú úlohu pri podpore rozvoja inovačných technológií a spôsobilostí relevantných pre vojenskú mobilitu; zdôrazňuje, že by sa mali v plnej miere využiť synergie medzi programom EDIP, nástrojom EDIRPA, Nástrojom na prepájanie Európy a ďalšími finančnými nástrojmi EÚ s cieľom posilniť odolnosť dopravnej infraštruktúry a zvýšiť celkovú kapacitu EÚ pre rýchly a bezpečný vojenský presun;

N. keďže dôkladné preverovanie investícií prispieva k hospodárskej bezpečnosti EÚ, chráni kritickú infraštruktúru a technológie pred nepriateľskými akvizíciami a dopĺňa priemyselné politiky zamerané na podporu európskej autonómie a vedúceho postavenia v oblasti technológií; keďže revízia nariadenia (EÚ) 2019/452[11] o preverovaní priamych zahraničných investícií do Únie je kľúčovým nástrojom na ochranu bezpečnosti, verejného poriadku a strategických záujmov EÚ;

---

10 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/2418 z 18. októbra 2023 o zriadení nástroja na posilnenie európskeho obranného priemyslu prostredníctvom spoločného obstarávania (EDIRPA) (Ú. v. EÚ L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

11 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/452 z 19. marca 2019, ktorým sa ustanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Únie (Ú. v. EÚ L 79 I, 21.3.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

O. keďže Európsky parlament prijal pozíciu k navrhovanému nariadeniu[12], pričom zdôraznil, že od všetkých členských štátov by sa malo vyžadovať, aby udržiavali mechanizmus preverovania zahraničných investícií z dôvodov bezpečnosti alebo verejného poriadku, a že je potrebná silnejšia harmonizácia medzi vnútroštátnymi systémami s cieľom riešiť strategické závislosti a vznikajúce zraniteľné miesta v oblasti technológií a infraštruktúry;

P. keďže napriek výraznému pokroku v posledných rokoch pri posilňovaní vojenskej mobility prostredníctvom vykonávania opatrení stanovených v akčnom pláne v oblasti vojenskej mobility 2.0 pretrvávajú značné regulačné, administratívne a finančné prekážky, ako aj úzke miesta a problémy v infraštruktúre;

Q. keďže je naliehavo potrebné zintenzívniť koordinované a integrované úsilie na úrovni EÚ, NATO a členských štátov s cieľom zvýšiť zdroje a odstraňovať tieto fyzické, právne a regulačné prekážky;

R. keďže interné audity a nedávne skúsenosti poukazujú na vážne nedostatky v politike EÚ v oblasti vojenskej mobility, pričom oneskorenia spôsobené byrokraciou a nedostatočnou infraštruktúrou znamenajú, že by mohlo trvať viac než jeden mesiac, kým sa vojenské vybavenie presunie cez hranice v reakcii na útok;

S. keďže mnohé európske dopravné trasy ešte stále nie sú vhodné pre ťažké vojenské vozidlá; keďže tanky dostali zákaz vstupu do niektorých členských štátov, pretože prekračujú vnútroštátny hmotnostný limit, a konvoje boli zastavené na mostoch, ktoré nie sú určené na takýto náklad, čo zvýrazňuje naliehavú potrebu modernizácie kľúčovej infraštruktúry, napríklad železničných tratí, ciest, tunelov a mostov, aby spĺňali vojenské normy;

T. keďže investície do zlepšovania existujúcej leteckej, železničnej, cestnej a námornej a riečnej infraštruktúry s dvojakým použitím sú významným prínosom pre komunity a podniky v časoch mieru, ako aj prínosom pre systémy osobnej aj nákladnej dopravy, a prispievajú k dekarbonizácii dopravy, k dobudovaniu transeurópskej dopravnej siete (TEN-T), k spôsobilostiam v oblasti civilnej ochrany a k posilňovaniu jednotného trhu;

U. keďže prevádzkovatelia dopravy zohrávajú dôležitú úlohu vo vojenskej mobilite; keďže neharmonizované postupy však často spôsobujú vážne oneskorenia pri prepravných operáciách a vydávaní cezhraničných povolení;

***Reakcia na meniacu sa geopolitickú realitu***

---

12 Prijaté texty, P10_TA(2025)0102.

1. zdôrazňuje význam vojenskej mobility pre európsku bezpečnosť a obranu; zdôrazňuje, že vzhľadom na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine sa riešenie strategických nedostatkov EÚ a potreba zvýšenej vojenskej mobility EÚ stali ešte naliehavejšími;

2. víta ambíciu EÚ a členských štátov v rámci príslušných politík EÚ a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP), ako aj v kontexte NATO podstatne zvýšiť svoju obrannú pripravenosť, znížiť strategickú závislosť, riešiť nedostatky v spôsobilostiach a posilniť európsku obrannú, technologickú a priemyselnú základňu; víta spoluprácu medzi EÚ a NATO pri posilňovaní vojenskej mobility; domnieva sa však, že nastal čas, aby sa stanovené spoločné ciele EÚ a NATO urýchlene premenili na skutočný pokrok;

3. oceňuje kolektívne úsilie o podporu Ukrajiny; trvá na tom, že je potrebné, aby sa z útočnej vojny Ruska proti Ukrajine systematicky vyvodzovali ponaučenia vrátane tých v oblasti vojenskej mobility, najmä na základe skúseností ukrajinských ozbrojených síl, ako aj z vnútroštátnych a nadnárodných cvičení; zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť logistické rezervy a záložné plánovanie, ako aj identifikovať slabé a chýbajúce prepojenia; zdôrazňuje význam včasnej a účinnej koordinácie so strategickými partnermi, najmä s NATO;

4. zdôrazňuje, že Rusko predstavuje značnú hrozbu pre bezpečnosť Európskej únie a že rozvoj spôsobilosti rýchleho nasadenia jednotiek a vojenských spôsobilostí na východnom krídle EÚ má zásadný význam;

5. zdôrazňuje strategickú potrebu investícií vo všetkých členských štátoch pozdĺž štyroch prioritných koridorov vojenskej mobility EÚ – severného, východného, stredno-južného a stredno-severného koridoru –, keďže posilnená a účinná vojenská mobilita je nevyhnutná pre bezpečnosť všetkých členských štátov a všetkých európskych občanov;

6. zdôrazňuje, že posilnená vojenská mobilita posilní SBOP EÚ a jej misie a operácie; vyzýva EÚ a členské štáty, aby prijali spoločnú víziu toho, ako dosiahnuť pokrok vo svojich opatreniach v oblasti vojenskej mobility, a aby sformulovali konkrétne ciele, ktoré by sa mali začleniť do Strategického kompasu EÚ; naliehavo vyzýva na konkrétnu pripravenosť v oblasti vojenskej mobility prechodom na komplexný prístup k vojenskej logistike vrátane bezpečnosti kritickej infraštruktúry, dopravných uzlov, údržby, skladovania, dopĺňania paliva, opráv a munície;

7. zdôrazňuje, že vojenská mobilita sa neobmedzuje len na presun vojsk, zbraní a vybavenia, ale týka sa aj humanitárnej pomoci a činností solidarity; zdôrazňuje, že podpora vojenskej mobility môže byť významným prínosom aj pre občanov, keďže schopnosť rýchleho

nasadenia vojenských síl môže uľahčiť rýchlejšie poskytovanie humanitárnej pomoci a zdravotníckej podpory, ako aj opravu infraštruktúry v prípade prírodných katastrof, pandémií alebo iných kríz; ďalej zdôrazňuje, že investície EÚ do infraštruktúry vojenskej mobility by mohli priniesť hmatateľné výhody pre miestne komunity a pre prepojenia, čím by sa zvýšila miestna odolnosť, hospodárska integrácia, tvorba pracovných miest a podpora verejnosti pre Európsky program v oblasti bezpečnosti;

***Riešenie finančných otázok***

8. zdôrazňuje, že centrálne riadený a špecializovaný nástroj EÚ na financovanie dopravy, ako je Nástroj na prepájanie Európy (NPE), musí v budúcom viacročnom finančnom rámci (VFR) naďalej slúžiť ako hlavný zdroj rozsiahleho financovania vojenskej mobility a jeho celkový rozpočet na dopravu sa musí výrazne zvýšiť; víta preto návrh na zvýšenie rozpočtu na vojenskú mobilitu v nadchádzajúcom VFR, v ktorom sa vyčleňuje viac ako 50 miliárd EUR na dopravu v rámci NPE na roky 2028 – 2034 vrátane viac ako 17 miliárd EUR na vojenskú mobilitu;

9. pripomína, že Rada vo VFR na roky 2021 až 2027 vykonala bezprecedentné zníženie rozpočtových prostriedkov na vojenskú mobilitu o 75 % v porovnaní s pozíciou Európskeho parlamentu a Komisie, a zdôrazňuje, že takáto situácia sa nesmie zopakovať; zdôrazňuje, že v dôsledku rozsiahlej invázie Ruska na Ukrajinu sa rozpočet na vojenskú mobilitu musel prednostne vyčleniť a bol do začiatku roku 2024 úplne vyčerpaný;  trvá na tom, aby sa zdroje vyčlenené na vojenskú mobilitu v rámci budúceho VFR výrazne zvýšili s cieľom zosúladiť ich s odhadovanou investičnou potrebou vo výške najmenej 100 miliárd EUR na riešenie 500 hotspotov, ktoré boli v EÚ označené za hotspoty vyžadujúce naliehavú modernizáciu[13];

10. vzhľadom na túto investičnú potrebu, ako aj na odporúčania Draghiho správy trvá na tom, že je dôležité zachovať aspoň uvedenú sumu 17 miliárd EUR v následných rokovaniach o celkovom strope VFR a zároveň chrániť pridelené prostriedky na dosiahnutie TEN-T; zdôrazňuje, že Rada nesmie predložiť žiadny návrh na zníženie sumy týchto finančných prostriedkov, a domnieva sa, že bude potrebné dôkladne monitorovať nasmerovanie týchto finančných prostriedkov na vojenskú mobilitu;

11. zdôrazňuje, že je potrebné úspešne podporovať spoluprácu a zosúladenie medzi členskými štátmi v oblasti cezhraničných a

---

13 Spoločné oznámenie Komisie a vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku zo 16. októbra 2025 s názvom Ochrana mieru – Plán obrannej pripravenosti do roku 2030, JOIN(2025)0027.

rozsiahlych dopravných projektov a zavádzania infraštruktúry s dvojakým použitím s cieľom umožniť rýchlu a účinnú rozsiahlu mobilizáciu a pohyb vojenských jednotiek, vybavenia a prostriedkov v celej EÚ;

12. opakuje, že iniciatívy a financovanie vojenskej mobility by nemali brániť celkovému vykonávaniu opatrení týkajúcich sa dokončenia inteligentnej, odolnej, interoperabilnej, dekarbonizovanej a udržateľnej siete TEN-T; pripomína cieľ dokončiť základnú sieť TEN-T do roku 2030 vrátane zavedenia Európskeho systému riadenia železničnej dopravy (ERTMS) a rozšírenú základnú sieť do roku 2040;

13. zdôrazňuje, že včasné dokončenie cezhraničných projektov dopravnej infraštruktúry v rámci siete TEN-T je nevyhnutným zámerom na dosiahnutie cieľov v oblasti účinného dvojakého použitia a účinnej vojenskej mobility v Európe; pripomína, že podľa pozičného dokumentu koordinátorov TEN-T z apríla 2024 celkové investície potrebné na dokončenie základnej a rozšírenej základnej siete TEN-T predstavujú 845 miliárd EUR v nasledujúcich 15 rokoch a že len v prípade projektov s najvyššou pridanou hodnotou EÚ sa zostávajúca suma, ktorá sa má investovať, odhaduje na najmenej 210 miliárd EUR;

14. pripomína, že realizácia veľkých projektov dopravnej infraštruktúry, ktoré sú kľúčové pre vojenskú mobilitu, si vzhľadom na povahu opatrení, ktoré sa majú prijať, vyžaduje dlhodobé financovanie;

15. zdôrazňuje potrebu zefektívniť a zjednodušiť v ďalšom VFR postupy na získanie finančných prostriedkov na projekty infraštruktúry s dvojakým použitím v rámci vojenskej mobility NPE;

16. víta počiatočné úvery poskytované Európskou investičnou bankou (EIB) na investície do projektov infraštruktúry s dvojakým použitím v snahe zvýšiť vojenskú mobilitu; žiada, aby sa EIB trvalo podieľala na financovaní ďalších projektov a spôsobilostí v oblasti infraštruktúry s dvojakým použitím;

17. nabáda na preskúmanie vytvorenia ďalších finančných mechanizmov, ako je napríklad banka pre obranu, bezpečnosť a odolnosť, s cieľom riešiť potreby financovania v oblasti bezpečnosti, obrany a odolnosti;

18. pripomína, že členské štáty môžu využiť maximálnu výšku finančných prostriedkov dostupných v rámci súčasného VFR vrátane nedávno zavedených opatrení na prerozdelenie zdrojov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a Kohézneho fondu, ako aj urýchlene presmerovať nevyužité finančné prostriedky z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na investície do obrany vrátane infraštruktúry s dvojakým použitím a mobilných prostriedkov s cieľom podporiť vojenskú mobilitu vrátane vojenskej protimobility;

19. požaduje uistenie, že osobitné rozpočty v rámci EDIP, Európskeho obranného fondu, programu SAFE a opatrení prijatých v rámci súhrnného balíka opatrení v oblasti obrannej pripravenosti a iných obranných iniciatív EÚ bude možné použiť na podporu rozširovania a modernizácie fyzickej aj digitálnej infraštruktúry s dvojakým použitím a spoločného a predvídateľného získavania spôsobilostí umožňujúcich nasadenie v oblasti obrany vrátane vojenskej mobility s cieľom posilniť skutočnú európsku obrannú úniu;

***Odstraňovanie prekážok vojenskej mobility a prechod na tzv. vojenský schengenský priestor***

20. opätovne vyzýva na vytvorenie tzv. vojenského schengenského priestoru a nabáda Komisiu, aby bezodkladne poskytla plán na splnenie tohto cieľa;

21. opätovne vyjadruje hlboké znepokojenie nad súčasným nedostatkom schopnosti reagovať a účinnosti vojenskej mobility, ktorej bráni zložitosť regulácie a procesov a nedostatočná harmonizácia, čo vedie k pomalej koordinácii a časovým stratám;

22. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaviedli celospoločenský prístup k vojenskej mobilite, do ktorého by boli zapojené všetky príslušné zainteresované strany vrátane verejného, súkromného a občianskeho sektora, a to komunikáciou a vysvetľovaním, pokiaľ ide o prijaté opatrenia;

23. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby urýchlene v plnej miere vykonali 13 záväzkov prijatých v oblasti vojenskej mobility na rok 2024 so zameraním na investície do dopravnej infraštruktúry a dopravných prostriedkov, harmonizáciu regulácie, urýchlenie povolení cezhraničného presunu a posilnenie SBOP a spolupráce medzi EÚ a NATO;

24. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zaujala horizontálny prístup pri navrhovaní ďalších opatrení harmonizáciou a zjednodušením predpisov a postupov s naliehavým cieľom integrovať a koordinovať prístup EÚ k odstráneniu všetkých existujúcich administratívnych, diplomatických, logistických a infraštruktúrnych prekážok vojenskej mobility;

25. vyzýva na vytvorenie európskeho digitálneho jednotného kontaktného miesta na vydávanie povolení na cezhraničný presun vojenského materiálu vrátane kodifikovaného systému priorít a databázy zdieľanej s NATO;

26. zdôrazňuje, že je potrebné zefektívniť zložité, zdĺhavé a rozdielne vnútroštátne pravidlá a postupy; trvá na tom, aby sa v nadchádzajúcom balíku opatrení v oblasti vojenskej mobility navrhli zjednodušené, harmonizované, jednotné a digitalizované postupy vo

všetkých druhoch dopravy vrátane colných poplatkov, prepravy nebezpečného tovaru, neobvyklej prepravy, diplomatických povolení a používania rovnakých povolení, ako sú ponuky/kredity na cezhraničný presun a dokumentácia súvisiaca s formulárom EÚ/NATO 302, ktoré by mali uznávať a používať všetky členské štáty; ďalej vyzýva na vytvorenie vojenského colného systému s cieľom digitalizovať colné formality a znížiť administratívnu záťaž a náklady v súvislosti s existujúcimi projektmi EÚ, ako je bezpečný digitálny systém vojenskej mobility;

27. zdôrazňuje, že je dôležité odstrániť administratívne a infraštrukturálne prekážky, ktorým čelia spoločnosti prevádzkujúce neobvyklú cestnú prepravu vojenského vybavenia a žeriavov pre projekty kritickej infraštruktúry; vyzýva preto na ďalšiu harmonizáciu pravidiel týkajúcich sa neobvyklej cestnej prepravy v rámci prebiehajúcej revízie smernice o hmotnostiach a rozmeroch;

28. zdôrazňuje, že poskytnutie poistného krytia vojnových rizík pre poskytovateľov logistických služieb s vysokým rizikom môže slúžiť ako stimul pre spoločnosti, pretože prispieva k zmierneniu prevádzkových rizík;

29. zdôrazňuje, že harmonizácia postupov a účinná interoperabilita posilnia vzájomnú dôveru medzi členskými štátmi a prehĺbia cezhraničnú prepojenosť;

30. víta cieľ zjednodušiť právne a administratívne rámce, ako sa navrhuje v súhrnnom balíku opatrení v oblasti obrannej pripravenosti a v nadchádzajúcom spoločnom oznámení o vojenskej mobilite do roku 2025, a vyzýva na urýchlené nadobudnutie jeho účinnosti a vykonávanie;

***Krízový rámec***

31. naliehavo vyzýva Komisiu, aby predložila právny a operačný rámec na riešenie „krízových situácií“, v ktorom sa jasne rozlišuje aspoň medzi troma „fázami“, ako je „čas mieru“, „kríza“ a „čas vojny“ a ktorý bude zahŕňať pravidlá pre každú fázu s cieľom zabezpečiť interoperabilitu a prioritný prístup ozbrojených síl k dopravným zariadeniam, sieťam a prostriedkom, ako aj zjednodušený presun vojenského personálu a vybavenia cez vojenské koridory a medzi nimi; žiada, aby tento rámec poskytoval jasné vymedzenia „núdzových situácií“ a „núdzových riešení“ s cieľom zaručiť kontinuitu vojenskej dopravy v prípade narušenia, ako aj usmernenia pre členské štáty pri poverovaní rôznych poskytovateľov bezpečnosti dohľadom nad kritickou infraštruktúrou a jej ochranou;

32. očakáva, že v nadchádzajúcom právnom rámci bude vytvorený systém účinnej a jasnej komunikácie a koordinácie medzi vojenskými a civilnými orgánmi vrátane NATO, a to aj s cieľom vymieňať si na

základe potreby poznať informácie s manažérmi infraštruktúry a prevádzkovateľmi dopravy kvalifikovanými na poskytovanie vojenských logistických služieb v záujme podpory odolnosti naprieč sieťami v každej fáze; konštatuje najmä nedostatočnú spoluprácu a obmedzenú komunikáciu medzi prístavnými orgánmi a vojenskými alebo príslušnými aktérmi v oblasti budovania obrany; chápe citlivosť postupov výmeny informácií, najmä s orgánmi v európskych prístavoch v zahraničnom vlastníctve; zdôrazňuje však, že je potrebný spoľahlivý a bezpečný kanál na výmenu konkrétnych informácií;

33. zdôrazňuje potrebu vytvorenia stáleho rozhodovacieho mechanizmu, ktorý hlavám štátov a predsedom vlád umožní prijímať okamžité opatrenia vo fázach „krízy“ a „vojny“;

34. vyzýva Komisiu, aby zriadila pracovnú skupinu pre vojenskú mobilitu, v ktorej budú zástupcovia všetkých príslušných orgánov EÚ, s cieľom zefektívniť prípravu, vykonávanie a monitorovanie všetkých iniciatív týkajúcich sa vojenskej mobility horizontálnym spôsobom, a zároveň vyzýva na určenie národných kontaktných miest s cieľom zlepšiť celkové riadenie a koordináciu vojenskej mobility;

35. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zohľadnila všetky odporúčania Európskeho dvora audítorov týkajúce sa riadenia v rámci všetkých budúcich iniciatív v oblasti vojenskej mobility;

36. uznáva kľúčovú úlohu pracovníkov v doprave vo vojenskej mobilite a pri uľahčovaní dodávateľských reťazcov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby riešili nedostatok pracovnej sily, investovali do pracovnej sily v doprave a zlepšovali pracovné podmienky a možnosti odbornej prípravy s cieľom vybaviť pracovníkov zručnosťami potrebnými na vojenskú mobilitu a zvýšiť atraktívnosť tohto odvetvia;

***Zlepšovanie a budovanie novej infraštruktúry s dvojakým použitím***

37. víta skutočnosť, že Rada prijala štyri prioritné koridory vojenskej mobility v EÚ pre narýchlo oznámený rozsiahly presun, ktoré boli vytvorené v spolupráci s NATO, a prebiehajúcu identifikáciu 500 hotspotov, ktoré treba urýchlene modernizovať; zdôrazňuje, že viac než 94 % týchto koridorov je súčasťou siete TEN-T, čo poukazuje na silné synergie medzi civilnou a vojenskou infraštruktúrou; žiada presné zhodnotenie finančných potrieb na dokončenie týchto koridorov vojenskej mobility;

38. zdôrazňuje potrebu urýchliť rozvoj dopravnej infraštruktúry a posilniť fyzickú aj kybernetickú ochranu jej kritických zložiek pozdĺž štyroch prioritných koridorov vojenskej mobility;

39. zdôrazňuje, že najslabšie články a úzke miesta majú reťazový efekt na fungovanie a efektívnu kontinuitu celých koridorov a dopravnej

siete ako celku; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby vyčlenili primerané zdroje na zabezpečenie dobre prepojenej siete vojenskej mobility vrátane zlepšenia údržby, modernizácie a interoperability existujúcej infraštruktúry;

40. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posúdili potrebu vymenovať pre každý prioritný koridor vojenskej mobility s cieľom uľahčiť jeho realizáciu osobitného európskeho koordinátora, ktorý by bol členom pracovnej skupiny pre vojenskú mobilitu;

41. pripomína, že dôležitou súčasťou vojenskej mobility je aj infraštruktúra protimobility vrátane prekážok s dvojakým použitím, opevnení a systémov rýchleho nasadenia na posilnenie obrany hraníc a územia; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby dôkladne a koordinovane plánovali a pripravovali infraštruktúru protimobility v štyroch prioritných koridoroch vojenskej mobility, pričom prioritou by mal byť východný a severný koridor;

42. pripomína, že železnice sú chrbtovou kosťou systému pozemnej mobility na presun veľkého množstva nadrozmerných, ťažkých a nebezpečných vojenských prostriedkov; trvá na tom, že prioritou by mali byť okamžité a krátkodobé riešenia, ako napríklad odstránenie administratívnej záťaže pre vojenský personál pri cezhraničnom pohybe; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila väčšie budovanie kapacít, najmä v dopravných uzloch a kľúčových oblastiach v súlade so štyrmi prioritnými koridormi vojenskej mobility;

43. zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú zohráva železničná interoperabilita pri zabezpečovaní plynulej prevádzky vo všetkých členských štátoch; vyjadruje hlboké znepokojenie nad pretrvávajúcim nedostatkom interoperability železníc spôsobeným rozdielmi v rozchodoch koľají v rámci EÚ, ako sú rozchody v pobaltských štátoch, vo Fínsku a na Pyrenejskom polostrove, ktorý ovplyvňuje cezhraničný pohyb jednotiek, vybavenia a prostriedkov, v dôsledku čoho je cestná preprava nevyhnutná; žiada Komisiu, aby sa naďalej zaoberala rôznymi prekážkami plynulej železničnej prevádzky v celej EÚ, okrem iného pomalým zavádzaním ERTMS a digitálneho automatického spriahania (DAC) a rozdielmi v rozchodoch koľají; pripomína požiadavku nariadenia o TEN-T, aby dotknuté členské štáty do júla 2026 predložili svoje plány na prechod svojich sietí na európsky štandardný menovitý rozchod koľaje; v tejto súvislosti víta projekt Rail Baltica, ktorého cieľom je pripojiť pobaltské štáty k železničnej sieti EÚ prispôsobením ich rozchodu koľají; považuje tento projekt za strategický pre civilnú aj vojenskú mobilitu, keďže poskytuje interoperabilné, udržateľné a vysokokapacitné železničné spojenia na východnom krídle EÚ;

44. konštatuje, že digitálne technológie, ktoré sú dôležité pre zvýšenie kapacity civilných železníc, ako napríklad ERTMS a DAC, sú dôležité aj pre vojenskú mobilitu a treba ich zlepšovať; upozorňuje, že ERTMS

bol vyvinutý v inom geostrategickom kontexte, a žiada posúdenie jeho spoľahlivosti a odolnosti z hľadiska kybernetickej bezpečnosti; zdôrazňuje, že vzhľadom na jeho závislosť od rádiovej technológie by akákoľvek nedostupnosť siete v dôsledku rušenia alebo iných faktorov viedla k okamžitému zastaveniu železničnej dopravy; požaduje hodnotenie podobného charakteru v rámci vývoja budúceho železničného mobilného komunikačného systému (FRMCS);

45. poznamenáva, že cestné a železničné spojenia so sieťami prístavov a nákladných terminálov sú často kľúčom k uľahčeniu „posledného úseku“ presunov vojenského vybavenia do požadovaných oblastí a ako také zohrávajú neoddeliteľnú úlohu pre úspech vojenskej mobility; pripomína, že všetky strategické body cestnej dopravy, ako sú parkoviská, čerpacie stanice a autoumyvárne, by sa mali urýchlene zmodernizovať, aby v čase núdze mohli pojať veľký počet jednotiek vojenskej prepravy a personálu; vyzýva preto, aby investície do kľúčovej cestnej infraštruktúry pozdĺž štyroch prioritných koridorov vojenskej mobility patrili medzi priority, aby sa tak čo najefektívnejšie uľahčila vojenská mobilita;

46. požaduje harmonizovaný európsky rámec uľahčujúci pohyb vojenských konvojov prevádzkovaných oprávnenými civilnými poskytovateľmi, ako sú poskytovatelia služieb cestnej prepravy neobvyklého nákladu, špecializovaných žeriavov a ťažkého vybavenia, cez štyri prioritné koridory vojenskej mobility pri súčasnom zaistení civilnej bezpečnosti;

47. zdôrazňuje, že prístavy zohrávajú strategickú úlohu ako kritické uzly v sieti vojenskej mobility, slúžia ako vstupné a výstupné body pre rozsiahle vojenské nasadenie a umožňujú integráciu dopravy medzi morom a pevninou, najmä pre transatlantickú spoluprácu, ako aj pre odolnosť strategických hospodárskych záujmov Únie; konštatuje, že námorná infraštruktúra trpí štrukturálnymi nedostatkami, pričom mnohé terminály EÚ nie sú určené na manipuláciu s vojenským nákladom; zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť dostatočnú kapacitu pre vojenské dodávky a vypracovať v prípade potreby plány pre prípad nepredvídaných udalostí na presmerovanie civilného nákladu;

48. zdôrazňuje, že vlastníctvo a kontrola určitej kritickej námornej infraštruktúry si vyžaduje okamžité opatrenia a prísnejšie pravidlá, ako sa zdôrazňuje v bielej knihe o európskej obrannej pripravenosti 2030;

49. vyzýva na investície do prístavnej infraštruktúry a na zmenu požiadaviek týkajúcich sa prístupu k finančným nástrojom, a to tak pre námorné, ako aj vnútrozemské vodné prístavy, s cieľom posilniť ich integráciu v rámci koridorov TEN-T a posilniť politiky EÚ v oblasti energetickej bezpečnosti; naliehavo vyzýva Komisiu, aby vytvorila a realizovala stratégie, ktoré posilnia spôsobilosti a budovanie kapacít prístavov; zdôrazňuje povrchový aj podpovrchový

rozmer námornej oblasti, vyzýva na začlenenie lodí ro-ro (Roll-On/Roll-Off) a ro-pax (Roll-On/Roll-Off Passenger) ako mobilných prostriedkov s dvojakým použitím do rozsahu pôsobnosti stratégie vojenskej mobility EÚ;

50. poznamenáva, že vnútrozemské vodné cesty sú tiež dôležitým prvkom vojenskej mobility, pretože ponúkajú bezproblémové a udržateľné prostriedky prepravy s dvojakým použitím, a to vďaka svojej dostupnej kapacite, doplnkovosti viacerých druhov dopravy a menšej zraniteľnosti voči oportunistickým spravodajským informáciám; berie na vedomie existujúcu kapacitu vodnej siete na prepravu nadrozmerných vojenských prostriedkov, nebezpečného tovaru a pohonných hmôt pre pravidelné zásobovanie, ako aj na poskytovanie záložných riešení ako súčasti plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí; navrhuje posúdiť potrebu ďalšieho rozšírenia existujúcich plavebných komôr a zvýšenia dostupnosti žeriavov a vodnej flotily;

51. zdôrazňuje význam vytvorenia ďalších logistických centier a prekládkových terminálov pozdĺž štyroch prioritných koridorov vojenskej mobility; žiada, aby sa existujúce logistické centrá a komerčné prekládkové terminály relevantné pre vojenskú prepravu pozdĺž koridorov vojenskej mobility primerane prispôsobili a označili ako infraštruktúra s dvojakým použitím a aby boli vybavené účelovým vybavením, ako sú nakladacie plošiny s priamym prístupom a rampy vhodné pre vojenské prostriedky;

52. zdôrazňuje význam vytvorenia siete strategicky umiestnených logistických centier pozdĺž štyroch prioritných koridorov vojenskej mobility vrátane vnútrozemských prístavov, ktoré budú schopné poskytnúť potrebnú infraštruktúru na údržbu, skladovanie a opravy s cieľom zabezpečiť rýchle intermodálne presuny medzi cestnou, železničnou, námornou, vnútrozemskou vodnou a letiskovou infraštruktúrou a vojenskými zariadeniami; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že takéto centrá by mali poskytovať potrebnú energetickú infraštruktúru s dvojakým použitím, ako sú čerpacie stanice a stanice na doplnenie energie, v záujme podpory potrieb mobility a bezpečnosti dodávok;

53. zdôrazňuje, že logistické centrá by mali poskytovať priestor, kapacitu a infraštruktúru pre tranzitujúce jednotky, najmä pokiaľ ide o prístrešie, potraviny a dodávky paliva;

54. žiada, aby sa rozvoj logistických centier podporoval aj v rámci príslušných európskych priemyselných programov s cieľom posilniť odolnosť európskej priemyselnej a technologickej základne; pripomína, že je potrebné prijať opatrenia na digitalizáciu logistických procesov s cieľom zabezpečiť odolnosť a bezpečnosť strategickej infraštruktúry;

55. považuje za nanajvýš dôležité rozšíriť dopravné koridory vrátane koridorov vojenskej mobility na Ukrajinu, Moldavskú republiku a západný Balkán s cieľom posilniť interoperabilitu, zvýšiť operačnú schopnosť reagovať, prípadne podporiť partnerov v ich boji proti ruskej agresii a iným hybridným hrozbám v regióne a odrádzať od budúcej agresie na území EÚ; berie na vedomie využívanie koridorov solidarity na vojenskú mobilitu a považuje za dôležité posilniť ich s cieľom zvýšiť bezpečnosť a odolnosť Ukrajiny;

56. zdôrazňuje, že presné, bezpečné a aktuálne digitálne modelovanie, digitálne mapy, geografické informačné systémy a služby geopriestorových údajov sú nevyhnutné pre plánovanie civilnej aj vojenskej infraštruktúry a trás, cezhraničnú koordináciu a rýchle nasadenie vojenských jednotiek a vybavenia; zdôrazňuje, že ochrana údajov a komunikácie počas vojenských presunov je mimoriadne dôležitá pre bezpečnosť civilného obyvateľstva a vojenského personálu, ako aj pre zachovanie schopností; zdôrazňuje, že všetky dopravné informačné služby používané na vojenské a obranné účely by mali byť riadne zabezpečené a právne chránené, aby sa zabránilo digitálnemu úniku citlivých informácií týkajúcich sa operácií vojenskej mobility a hospodárskych údajov; naliehavo vyzýva Komisiu, aby koordinovala digitálne a elektronické bezpečnostné opatrenia pozdĺž štyroch prioritných koridorov vojenskej mobility;

57. zdôrazňuje, že celá Európska únia je zraniteľná voči kybernetickým útokom a digitálnym prienikom; zdôrazňuje, že digitálne systémy, ktoré riadia fyzické dopravné infraštruktúry a prostriedky, predstavujú prioritné ciele kybernetických útokov; vyzýva preto EÚ a členské štáty, aby podporovali vývoj a prijatie inovatívnych európskych suverénnych digitálnych technológií vrátane Galilea s cieľom posilniť kybernetickú bezpečnosť aj odolnosť týchto infraštruktúr a prostriedkov; v tejto súvislosti zdôrazňuje potenciál umelej inteligencie a nabáda na ďalšie úsilie v oblasti výskumu a vývoja s cieľom rozvíjať digitálne spôsobilosti novej generácie;

58. vyjadruje vážne znepokojenie v súvislosti s nárastom ruských kybernetických útokov na navigačné systémy v regióne Baltského mora; vyzýva Komisiu, aby do pripravovaného súhrnného balíka opatrení zahrnula a v rámci neho riešila povahu námorných hybridných hrozieb, ako aj rušenie a spoofing globálnych navigačných satelitných systémov (GNSS) ako hybridný útok na európsku námornú a leteckú dopravu;

59. zdôrazňuje, že je potrebné urýchliť transpozíciu a vykonávanie smernice NIS2[14] a posilniť spoluprácu medzi odvetvovými orgánmi dopravy, príslušnými agentúrami pre kybernetickú bezpečnosť, jednotkami pre riešenie počítačových bezpečnostných incidentov (CSIRT) a Európskou sieťou styčných organizácií pre kybernetické krízy (EU-CyCLONe); zdôrazňuje, že je dôležité zahrnúť do posúdení kybernetickobezpečnostných rizík na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni konkrétne opatrenia na riešenie aspektov vojenskej mobility;

60. zdôrazňuje význam ochrany a zlepšenia odolnosti kritickej dopravnej infraštruktúry vrátane ochrany pred kybernetickými útokmi a hybridnými hrozbami, ktoré ohrozujú civilnú leteckú, námornú a pozemnú dopravu; pripomína, že kritická infraštruktúra v oblasti energetiky a komunikácií (vzdušná, povrchová a podmorská alebo podvodná vrátane GNSS) takisto priamo ovplyvňuje úspech činností vojenskej mobility;

61. žiada, aby bol v úzkej spolupráci s NATO vytvorený európsky mechanizmus monitorovania a zaisťovania rýchlej reakcie v prípade kybernetických alebo hybridných útokov na kritickú dopravnú, energetickú a komunikačnú infraštruktúru;

62. žiada Komisiu, aby urýchlene prijala opatrenia na zjednodušenie a zrýchlenie postupov v prípade investícií slúžiacich na účely vojenskej mobility, najmä aby zaviedla cielené výnimky zo súčasných pravidiel verejného obstarávania týkajúce sa infraštruktúry vojenskej mobility a prostriedkov s významnou vojenskou zložkou alebo zložkou s dvojakým použitím; zdôrazňuje, že projekty strategického európskeho záujmu sa musia realizovať bez nadmerných oneskorení, pričom sa musí zabezpečiť transparentnosť, spravodlivá hospodárska súťaž a právo na riadny proces;

63. berie na vedomie význam verejno-súkromných partnerstiev pre vojenskú mobilitu; nabáda EÚ a členské štáty, aby uľahčili a stimulovali civilno-vojenskú spoluprácu v súvislosti s vojenskou mobilitou; zdôrazňuje význam predvídateľnosti, pokiaľ ide o dopyt po schopnostiach vojenskej mobility, v kombinácii s dostatočným financovaním a so zjednodušenými pravidlami obstarávania, čo by dodávateľskému priemyslu umožnilo zvýšiť a udržať úroveň výroby;

64. domnieva sa, že zásada európskej preferencie by mala byť prioritou v úsilí EÚ o posilnenie jej strategickej autonómie a odolnosti, pričom uznáva slobodu členských štátov budovať svoje vojenské kapacity s cieľom reagovať na hrozby v krátkodobom horizonte; pripomína, že

---

[14] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

táto zásada by sa mala uplatňovať s cieľom zabezpečiť, aby finančné prostriedky EÚ investované do obrany a bezpečnosti prostredníctvom programov, ako sú SAFE, EDIP a EDIRPA, najmä do technológií súvisiacich s kritickou infraštruktúrou s dvojakým použitím, podporovali EDTIB;

65. opakuje, že odolnosť kritickej infraštruktúry si vyžaduje harmonizovanejšie a dôkladné preverovanie priamych zahraničných investícií v EÚ; zdôrazňuje, že revízia nariadenia (EÚ) 2019/452 o preverovaní priamych zahraničných investícií predstavuje významný krok smerom k súdržnejšiemu a účinnejšiemu európskemu rámcu na ochranu bezpečnosti a verejného poriadku pri súčasnom zachovaní otvorenosti a transparentnosti; v tejto súvislosti víta návrh Komisie na revíziu nariadenia (EÚ) 2019/452 o preverovaní priamych zahraničných investícií, ktorej cieľom by malo byť primerané vyváženie investičných potrieb a ochrany základných bezpečnostných záujmov a obranných kapacít EÚ;

66. zdôrazňuje, že v nasledujúcom desaťročí, aj keď sa bude pokračovať v úsilí o dekarbonizáciu dopravy, bude naďalej nevyhnutné využívanie fosílnych palív v oblasti vojenskej mobility, napríklad pri používaní elektrodieselových rušňov alebo rušňov so spaľovacími motormi, čo je jediné prevádzkové riešenie v prípade rozsiahleho nedostatku elektrickej energie;

67. upozorňuje na potrebu rozšíriť dodávateľské reťazce palív pre ozbrojené sily pozdĺž štyroch prioritných koridorov vojenskej mobility; zdôrazňuje, že energetická infraštruktúra na východnom krídle si vyžaduje rozvoj na podporu činností v oblasti vojenskej mobility, a vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala „suchom v oblasti palív“; nabáda na vytváranie zásob a strategických rezerv energie, ktoré by mohli byť obzvlášť dôležité pre regióny s nedostatočnou potrubnou infraštruktúrou a nedostatočnou kapacitou skladovania palív; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby preskúmala smernicu o zásobách ropy[15] vzhľadom na nedávne geopolitické zmeny s cieľom zvýšiť energetickú bezpečnosť a odolnosť voči vznikajúcim hrozbám;

68. pripomína, že vzhľadom na to, že železničný systém je závislý od elektrickej energie, ktorá umožňuje pohyb vlakov, železničná prevádzka si vyžaduje zvýšenie odolnosti energetických sietí a rýchle obnovenie energie v prípade akéhokoľvek výpadku či nedostatku energie;

69. so znepokojením konštatuje, že EÚ je vo veľkej miere závislá od dovozu ropy a ropných produktov; vyzýva Komisiu, aby uznala, že silná európska stratégia v oblasti vojenskej mobility si vyžaduje

---

15 Smernica Rady 2009/119/ES zo 14. septembra 2009, ktorou sa členským štátom ukladá povinnosť udržiavať minimálne zásoby ropy a/alebo ropných výrobkov (Ú. v. EÚ L 265, 9.10.2009, s. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/119/oj).

odolné a prevažne únijné kapacity výroby a rafinérií palív a alternatívnych palív, aby sa posilnila aj strategická autonómia; vyzýva na okamžitý rozvoj komplexnej distribučnej a skladovacej siete palív a na diverzifikáciu dodávok energie s cieľom zaručiť energetickú bezpečnosť; zdôrazňuje, že včasné vykonávanie ustanovení a cieľov nariadenia o infraštruktúre pre alternatívne palivá[16] (AFIR) môže takisto zohrávať významnú úlohu aj pri diverzifikácii možností dodávok energie pre vojenskú mobilitu a prispieť k všeobecným cieľom EÚ v oblasti dekarbonizácie dopravy;

70. vyzýva preto Komisiu, aby pri rozvoji energetického systému EÚ zohľadnila spôsobilosti a potreby vojenskej mobility a brala pritom do úvahy aj ciele dekarbonizácie a potrebu strategickej autonómie a odolnosti;

***Východné krídlo***

71. zdôrazňuje, že vzhľadom na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine sa východné krídlo EÚ opakovane stáva terčom kybernetických útokov, hybridných hrozieb a sabotážnych činov vrátane incidentov namierených proti prevádzkovateľom dopravy; vyzýva preto EÚ, aby zintenzívnila úsilie o podporu členských štátov s cieľom zabezpečiť, aby bola kritická dopravná infraštruktúra na východnom krídle plne chránená a odolná, a to aj prostredníctvom rýchlych mechanizmov na posilnenie a zlepšenie kybernetickej obrany železníc, ciest, prístavov a uzlov dodávok energie; v tejto súvislosti zdôrazňuje mimoriadnu zraniteľnosť pobaltských štátov, najmä v dôsledku Suvalského koridoru, a zdôrazňuje, že v prípade ruskej agresie by bola potrebná zrýchlená reakcia a rýchlejšie presuny vojsk;

72. pripomína, že štyri prioritné koridory vojenskej mobility EÚ sú zásadné pre bezpečnosť a obranu EÚ; domnieva sa, že umožnenie rýchleho a účinného fungovania všetkých identifikovaných prioritných koridorov vojenskej mobility umožní účinnú bezpečnosť pre členské štáty, ktoré sú v súčasnosti najviac vystavené hrozbám zo strany Ruska; upozorňuje na skutočnosť, že štyri prioritné koridory vojenskej mobility EÚ takisto zabezpečujú schopnosť NATO rýchlo posilniť a účinne brániť východné krídlo, čím sa posilňuje kolektívna bezpečnosť, schopnosť odrádzať od hrozieb a odolnosť celej aliancie;

73. konštatuje, že vojenská mobilita v Poľsku a smerom k nemu je nevyhnutná pre bezpečnosť celého východného krídla; zdôrazňuje pridanú hodnotu multimodálnych logistických centier nachádzajúcich

---

16 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1804 z 13. septembra 2023 o zavádzaní infraštruktúry pre alternatívne palivá a o zrušení smernice 2014/94/EÚ (Ú. v. EÚ L 234, 22.9.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1804/oj).

sa v západnej Európe na zabezpečenie rýchleho presunu európskych a spojeneckých vojsk a ťažkej techniky do východnej Európy;

74. víta iniciatívu paktu východných regiónov, ktorú nedávno oznámila Komisia a ktorej cieľom je poskytnúť cielenú podporu členským štátom pozdĺž východnej hranice EÚ s cieľom zlepšiť infraštruktúru a zvýšiť odolnosť v pohraničných regiónoch; zdôrazňuje zásadný význam projektu „Východný štít“ ako strategického projektu zameraného na posilnenie bezpečnosti Európy, a to aj ochranou príslušných vojenských koridorov, aby sa zachovala schopnosť reakcie, a poukazuje na jeho začlenenie do bielej knihy o obrannej pripravenosti; vyzýva na poskytnutie primeraných finančných zdrojov na zabezpečenie jeho vykonávania;

75. pripomína, že projekty vojenskej mobilnej infraštruktúry sa musia neustále prehodnocovať a aktualizovať v rámci európskeho obranného semestra v súlade s najnovšími vojenskými hrozbami a spôsobilosťami, a to nad rámec územného rozšírenia prístavov, vrátane odbornej prípravy personálu a lepšieho riadenia námornej dopravy, ako aj odolnosti voči rýchlo sa vyvíjajúcim hrozbám, ako je napríklad detekcia podvodných dronov;

76. podporuje Európsku iniciatívu protidronovej obrany vzhľadom na nedávne a opakované narušenia európskeho vzdušného priestoru bezpilotnými dronmi; vyzýva na zlepšenie a zvýšenie spôsobilostí dronov vo všetkých členských štátoch v spolupráci s NATO a na základe skúseností ukrajinských ozbrojených síl v teréne; zdôrazňuje, že tieto európske spôsobilosti v oblasti dronov by mali vychádzať zo skúseností získaných z Ukrajiny, pokiaľ ide o kľúčovú hodnotu vytvárania inovačných dronových a protidronových ekosystémov, prepojenia výskumu a vývoja s výrobou a spoliehania sa na prispôsobiteľnú výrobnú kapacitu a nepretržitý technologický vývoj od podvodných, prieskumných a bojových dronov až po obranné a protidronové spôsobilosti;

77. pripomína, že protidronová sieť by bola prispôsobiteľná na účely dvojakého použitia a pomohla by riešiť hrozby nesúvisiace s obranou alebo iné riziká spoločné pre každú hranicu EÚ vrátane ochrany hraníc, inštrumentalizácie migrácie, ochrany kritickej infraštruktúry a nadnárodnej organizovanej trestnej činnosti;

***Posilnenie spôsobilostí***

78. opakuje, že systémy pozemnej dopravy sa prednostne používajú na prepravu vojenských prostriedkov, ktoré sú zvyčajne ťažké a nadrozmerné a obsahujú nebezpečný tovar;

79. so znepokojením berie na vedomie súčasný nedostatok určitých zariadení vojenskej mobility, ako sú plošinové vozne, a pokles ich výroby od čias studenej vojny; žiada, aby sa ich vývoj podporoval v

rámci európskych priemyselných programov; zdôrazňuje kritickú potrebu spolupráce medzi verejnými a súkromnými zainteresovanými stranami s cieľom využiť a maximalizovať potenciál dostupných železničných zdrojov pre vojenskú mobilitu a nabáda na využitie rezervných zmlúv;

80. zdôrazňuje potrebu naliehavo riešiť nedostatok železničných koľajových vozidiel v európskych železničných organizáciách; zdôrazňuje význam harmonizovaného postupu schvaľovania železničných koľajových vozidiel, ktorý riadi Železničná agentúra EÚ (ERA); pripomína potrebu nahradiť vnútroštátne predpisy technickými špecifikáciami interoperability (TSI) s cieľom zvýšiť dostupnosť cezhraničných železničných koľajových vozidiel na vojenské a civilné účely;

81. vyzýva na koordinovaný prístup k obstarávaniu železničných koľajových vozidiel s cieľom čo najefektívnejšie využiť dostupné výrobné kapacity; zdôrazňuje, že by sa malo podporovať spoločné obstarávanie takýchto vozidiel;

82. konštatuje, že okrem pozemnej dopravy je letecká doprava najrýchlejším spôsobom presunu prvých vojenských prostriedkov a logistických materiálov; zdôrazňuje, že je potrebné vytvoriť európsku rezervu pre strategickú leteckú prepravu a posilniť strategické prostriedky pre leteckú vojenskú mobilitu, ako sú ťažké dopravné lietadlá;

83. berie na vedomie rastúce využívanie autonómnych vozidiel pri doručovaní vojenských zásob, čo predstavuje riešenie nedostatku personálu vo vojenských logistických jednotkách a minimalizuje ľudské straty v čase konfliktu; vyzýva na úpravu právnych predpisov a nariadení EÚ a členských štátov, aby sa umožnilo zavedenie poloautonómnej logistiky do koridorov vojenskej mobility;

84. žiada, aby sa zvážila dostupnosť a primeranosť schopností EÚ týkajúcich sa zdravotnej prepravy pre zranený personál s cieľom zabezpečiť jeho včasnú evakuáciu a primeranú starostlivosť;

85. zdôrazňuje, že je potrebné vyhodnotiť a zhromaždiť požiadavky členských štátov na zabezpečenie stabilnej dostupnosti a dodávok prostriedkov s dvojakým použitím, ako sú lokomotívy, plavidlá, nákladné vozidlá, prípojné vozidlá vhodné pre neobvyklý náklad, strategické prepravné lietadlá, systémy doplňovania paliva za letu a pevné a mobilné žeriavy;

86. zdôrazňuje, že je dôležité, aby sa vyššie uvedené dopravné prostriedky zaregistrovali v civilno-vojenskej tzv. rezerve solidarity, aby sa tak mohli čo najefektívnejšie využívať vždy a všade, keď je to potrebné, a vychádzať pritom zo strategických rezerv európskych spôsobilostí reakcie na krízy rescEU; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila koordináciu na úrovni EÚ s členskými štátmi, ktorá by

umožnila predvídateľnosť a plánovanie pre dodávateľský priemysel;

87. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť súlad medzi prioritami akčného plánu v oblasti vojenskej mobility a programovaním EDIP, a tým zaistiť, aby sa pri stanovení priorít financovania vychádzalo z hodnotení nedostatkov v oblasti spôsobilostí (plán rozvoja spôsobilostí (CDP) a koordinované ročné hodnotenie obrany (CARD)); vyzýva Komisiu, aby podnecovala EDTIB, aby tieto nedostatky riešila; konštatuje, že je potrebné podporovať investície do nákupu, opravy, údržby a spoločného využívania dopravných prostriedkov prostredníctvom celoúnijných nástrojov financovania; zdôrazňuje význam predvídateľnosti, pokiaľ ide o dopyt po schopnostiach vojenskej mobility, v kombinácii s dostatočným financovaním a so zjednodušenými pravidlami obstarávania, čo by dodávateľskému priemyslu umožnilo zvýšiť a udržať úroveň výroby;

88. vyzýva na investície do výskumu a vývoja s cieľom podporiť spôsobilosti s dvojakým použitím; zdôrazňuje význam podpory EÚ pri stimulovaní inovácií v oblasti technológií vozidiel s dvojakým použitím vrátane modulárnych platforiem prispôsobiteľných na civilné aj vojenské použitie, ako aj v oblasti civilného námorného a leteckého priemyslu s cieľom podporiť nové technológie;

***Posilňovanie spolupráce medzi EÚ a NATO***

89. domnieva sa, že posilnená vojenská mobilita posilňuje SBOP aj transatlantickú alianciu; zdôrazňuje, že NATO sa pri presune jednotiek a vybavenia spolieha na infraštruktúru členských štátov EÚ; so súhlasom konštatuje, že vďaka pokroku v spolupráci medzi EÚ a NATO, a to aj prostredníctvom štruktúrovaného dialógu medzi EÚ a NATO o vojenskej mobilite, sú príslušné vojenské požiadavky EÚ na približne 95 % zosúladené s technickými a geografickými požiadavkami NATO;

90. vyzýva členské štáty, aby posilnili svoju vzájomnú spoluprácu a spoluprácu s NATO, najmä v rámci existujúceho stredoeurópskeho potrubného systému a programu bezpečnostných investícií NATO, s cieľom zabezpečiť interoperabilitu, kybernetickú bezpečnosť a dostatočné prepravné a skladovacie kapacity pre vojenské operácie EÚ a NATO;

91. vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcimi politickými a procedurálnymi prekážkami pri výmene utajovaných informácií o logistických sieťach medzi NATO a EÚ a naliehavo vyzýva na spoločné porozumenie v tejto súvislosti s cieľom dosiahnuť synergie; zdôrazňuje, že tieto prekážky, najmä absencia dohody s NATO o výmene utajovaných informácií, výrazne znižujú účinnosť obranného úsilia oboch organizácií; vyzýva členské štáty EÚ, aby vyvinuli veľké úsilie o prekonanie politických prekážok, ktoré bránia dohode o výmene utajovaných informácií; vyzýva na vytvorenie stálej platformy

na výmenu informácií medzi EÚ a NATO s cieľom podporiť prácu Spoločného veliteľstva podpory a zabezpečenia NATO;

92. vyzýva na organizovanie pravidelných spoločných cvičení a záťažových testov EÚ a NATO za účasti ozbrojených síl, civilnej ochrany, manažérov infraštruktúry a prevádzkovateľov dopravy s cieľom zlepšiť komunikáciu a koordináciu, zefektívniť postupy a identifikovať a odstrániť prekážky vojenskej mobility;

93. vyzýva Komisiu a NATO, aby prehĺbili koordináciu v oblasti námornej mobility a zabezpečili pritom normy interoperability pre námornú dopravu, prístup do prístavov a ochranu námorných komunikačných trás, pričom budú venovať osobitnú pozornosť Atlantiku, Stredozemiu a najvzdialenejším regiónom; naliehavo vyzýva na úzku spoluprácu medzi EÚ a NATO pri zabezpečovaní transatlantických dodávok vojenského vybavenia a dodávok po mori a letecky vzhľadom na ich význam; uznáva dôležitú úlohu Turecka pri zabezpečovaní dopravných trás a celkovej vojenskej mobility medzi EÚ a NATO, najmä jeho rozhodnutie uzavrieť Čiernomorský prieliv vo februári 2022, čo Rusku zabránilo posilniť svoju námornú prítomnosť v Čiernom mori;

94. konštatuje, že horizont operačného plánovania NATO je tri dni; trvá preto na tom, aby sa dodržiavali záväzky na dosiahnutie maximálneho troj- až päťdňového cieľa na dokončenie príslušných postupov pri prekračovaní hraníc a postupov povoľovania neobvyklej a nadrozmernej prepravy a prepravy nákladov nadmernej hmotnosti, pričom by sa malo vychádzať zo zjednodušených, z harmonizovaných a digitálnych postupov; žiada, aby sa lehota pre jednotky rýchlej reakcie v čase mieru skrátila na tri dni a v krízovej situácii na 24 hodín; opakuje svoju výzvu na zlúčenie dvoch formulárov 302 používaných v NATO a EÚ do jedného, aby sa znížila zbytočná duplicita a uľahčili rýchlejšie cezhraničné presuny; s cieľom urýchliť povoľovacie postupy vyzýva na zavedenie automatického uznávania analýz trás a mostov v rámci členských štátov a cez hranice a zrýchleného režimu založeného na oznamovaní pre certifikovaných prevádzkovateľov, ktorí vykonávajú vojenskú prepravu alebo prepravu v núdzových situáciách, ako súčasť balíka vojenskej mobility;

95. vyzýva členské štáty, aby naliehavo rozvíjali potrebné obranné spôsobilosti pre vojenskú dopravu vrátane rozšírenia potrubných sietí NATO a spôsobilostí strategickej leteckej prepravy na základe koordinovaného ročného preskúmania zistení v oblasti obrany a priorít EÚ v oblasti rozvoja spôsobilostí na rok 2023; považuje za dôležité, aby sa vo vhodných prípadoch po konzultácii s NATO plnili vojenské požiadavky a aby sa zmiernili technické a geografické rozdiely;

96. zdôrazňuje pridanú hodnotu výnimočnej účasti USA, Kanady, Spojeného kráľovstva, Nórska a Švajčiarska, ako aj ďalších podobne zmýšľajúcich partnerov na projekte vojenskej mobility v rámci stálej štruktúrovanej spolupráce (PESCO); vyzýva na plnenie cieľov v oblasti spôsobilostí a na rozšírenie účasti na strategické partnerské krajiny, ako sú Ukrajina a Moldavská republika, v súlade s pravidlami PESCO;

97. zdôrazňuje potrebu interoperability, a to aj s kľúčovými regionálnymi partnermi a kandidátskymi krajinami, ako sú Ukrajina, Moldavská republika a západný Balkán; žiada o osobitnú pomoc Moldavskej republike, aby bola odolnejšia voči hybridným hrozbám a lepšie prepojená s dopravnými a bezpečnostnými systémami EÚ; zdôrazňuje význam posilnenia koordinácie s regionálnymi partnermi v oblasti technických noriem, bezpečnosti kritickej infraštruktúry a ochrany sietí pred hybridnými hrozbami a útokmi; domnieva sa, že interoperabilitu s tretími krajinami musia sprevádzať pravidelné hodnotenia;

98. zdôrazňuje význam Európskeho parlamentu nielen ako spoluzákonodarcu v politike vojenskej mobility ako súčasti ambície EÚ dosiahnuť obrannú pripravenosť do roku 2030, ale aj v jeho úlohe demokratického dohľadu nad činnosťou EÚ; vyzýva preto Komisiu, aby zabezpečila systematickejšie následné opatrenia a prísnejšie podávanie správ, a to aj v súvislosti so spoluprácou EÚ s NATO a PESCO, pokiaľ ide o opatrenia vojenskej mobility, ich vykonávanie a financovanie;

°

° °

99. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii, NATO, Parlamentnému zhromaždeniu NATO, agentúram EÚ v oblasti bezpečnosti a obrany a vládam a parlamentom členských štátov.